

LÄNSSTYRELSEN

BESLUT

Skaraborgs län

PLANERINGSAVDELNINGEN

1975-12-19

11.121-841-75

Naturvårdsenheten

1:e byråinsp R Johansson

Skara kommun

Rådhuset

532 00 SKARA

Naturreseptatet Eahagen-Öglunda ängar i Eggby, Istrums och Öglunda socknar, Skara kommun

Beskrivning av reservatet

Reservatets benämning: Eahagen-Öglunda ängar.

Kommun: Skara.

Socknar: Eggby, Istrum, och Öglunda.

Fastigheter: Se bilaga 4,

Lägesbeskrivning: Ekonomiska kartorna 8D6e och 8D6f. Reservatet är beläget i Valleområdet, ca 10 km nordväst om Skövde.

Gränser: Reservatet är markerat med röd begränsningslinje på till detta beslut fogad karta, bilaga 2, 1 de delar där reservatet avgränsas av väg ingår inte vägområdet i reservatet.

Areal: 360 ha därav sjöareal 199 ha.

Förvaltare: Vallebygdens naturvårdsstiftelse.

Ägare: Enskilda, stiftelser och kronan.

Naturförhållanden: Reservatet utgörs av sjöarna Ämten, Flämsjön och Rommen, delar av deras stränder, samt i anslutning därtill, områden, som karakteriseras av ett särskilt i öster välutbildat kamelandskap med kullar, ryggar, sänkor m m. Utan klar avgränsning från de egentliga kamebildningarna finns dessutom en markant moränrygg, som bildar näset mellan Flämsjön och Ämten.

De många kullarna och ryggarna täcks till övervägande delen av ädellövskog av hag- eller ängskaraktär med en rik markvegetation medan sänkor och sjöstränder domineras av al- eller björkskog I den sydöstra delen intar även åkermark betydande arealer. Sjöarna som har hög kalkhalt, har en eutrof karaktär.

Ärendets handläggning: Vallekommittén som består av företrädare för markägarna, berörda kommuner, landstinget och länsstyrelsen, har 1972 upprättat förslag till naturvårdsåtgärder i Valleområdet. Förslaget innebär att sex naturreseptat avsätts i området. Länsstyrelsen har därefter i samråd med Naturvårdsverket, berörda markägare och Vallekommittén upprättat förslag till avgränsning av samt föreskrifter och

skötselplaner för - i en första etapp - fem av de sex naturreservaten i Valleområdet, däribland Eahagen-Öglunda ängar.

Efter värdering och förhandlingar med berörda markägare inom det föreslagna reservatet har markägarna lämnat medgivande till reservatsbildning enligt förslaget mot en intrångsersättning i form av ett engångsbelopp om totalt 48 700 kronor plus ränta inom det aktuella reservatet. Statens naturvårdsverk har i beslut den 10 oktober 1975 godkänt ifrågavarande intrångsersättning. Länsstyrelsen skall jämlikt 34 § första stycket naturvårdslagen före utbetalning av ersättningen pröva om inteckningshavares rätt träds för när.

Statens naturvårdsverk. Skaraborgs läns landsting, skogsvårdsstyrelsen, lantbruksnämnden, vägförvaltningen, Skaraborgs läns naturskyddsförening, Västergötlands turistradförening samt Skara och Skövde kommuner har beretts tillfälle att inkomma med yttrande i ärendet. Länsstyrelsen har dessutom jämlikt 6 § naturvårdskungörelsen förelagt sakägare vars rätt kan beröras av förslaget och som ej skriftligen godkänt detta att om de vill framställa erinran mot åtgärden, göra detta hos länsstyrelsen inom viss tid. Förslaget har vidare hållits tillgängligt för granskning efter det att kungörelse därom varit införd i ortspressen. Förslaget har även behandlats i skötselrådet.

Erinringar mot förslaget till reservatsbildning har ej inkommit men vissa synpunkter på föreskrifterna och skötseln har framförts av bland annat skogsvårdsstyrelsen, vägförvaltningen och Skaraborgs läns naturskyddsförening. Dessa synpunkter har med hänsynstagande till naturvårdens intressen i största möjliga utsträckning beaktats.

Grund för beslutet

Naturvärde: Reservatet rymmer några av de från naturvårdssynpunkt värdefullaste delarna i Valleområdet. Reservatet uppvisar ett mycket värdefullt kamelandskap samt ett välbevarat kulturlandskap. Den varierande topografin, markens goda näringstillstånd och människans påverkan utgör några av förutsättningarna för den nuvarande mångformigheten i vegetationstyper och för rikedomerna på intressanta inslag i floran. Reservatet utgör dessutom som en följd av det tilltalande och omväxlande landskapet de många sjöarna och närheten till vägar ett lättillgängligt och attraktivt område för allmänheten.

Hela Valleområdet har i den fysiska riksplaneringen bedömts vara av riksintresse för såväl den kulturellt-vetenskapliga naturvården som det rörliga friluftslivet.

Syftet: Att för framtiden bevara ett värdefullt område samt bereda allmänheten möjlighet till friluftsliv i detsamma.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen förklarar länsstyrelsen på till detta beslut fogad karta, bilaga 29 med röd linjebegränsat område såsom naturreservat.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 8 § naturvårdskungörelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla för reservatet.

A Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i rätten att förfoga
över reservatsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall följande föreskrifter gälla.

Det är inte tillåtet att

- 1.1 - utföra fyllning
- 1.2 - anordna upplag annat än för jord- och skogsbrukets behov samt
- 1.3 - utföra sådd eller plantering av barrträd på mark som vid tidpunkten för reservatsbildningen inte är barrskogsbevuxen (jämför vidare punkt 298 nedan)

Utan länsstyrelsens tillstånd är det inte tillåtet att

- 2.1 - uppföra ny byggnad
- 2.2 - spränga eller schakta,
- 2.3 - bedriva ny husbehovstäkt
- 2.4 - anlägga väg eller brygga
- 2.5 - anlägga mark- eller luftledning
- 2.6 - dika eller uppdämma
- 2.7 - i sjöar och vattendrag använda kemiska bekämpnings medel
- 2.8 - utföra sådd eller plantering av barrträd på mark som vid tidpunkten för reservatsbildningen är barrskogsbevuxen,
- 2.9 - utföra sådd eller plantering av lövträd på mark som vid tidpunkten för reservatsbildningen inte är skogbevuxen samt
- 2.10 - utföra avverkning av lövträd i strid mot fastställd skötselplan,

Föreskrifterna under punkterna 2.2-2.10 ovan skall inte gälla inom tomt. Meddelade föreskrifter skall inte utgöra hinder för drift av allmän väg inom vägområdet samt för normala underhållsröjningar av skogsgator för luftledningar. Länsstyrelsen kan jämlikt 12 § naturvårdslagen i särskilda fall medge undantag från förbuden under punkterna 1.1 - 1.3.

Tomt samt mark, som vid tidpunkten för reservatsbildningen är bevuxen med barrskog eller annan skog, har angivits på en till detta beslut fogad karta, bilaga 3.

B Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan
sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande åtgärder vidtages inom reservatet:

- 3.1 Erforderlig skötsel av reservatet enligt bifogad skötselplan i den mån detta inte sker genom markägarens försorg.
- 3.2 Anläggande, bibehållande och underhåll av friluftsanordningar enligt bifogad skötselplan samt allmänhetens utnyttjande av dessa.
- 3.3 Uppsättande bibehållande och underhåll av för reservatet erforderliga informationsanordningar.

C Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen gällande allmänheten

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det inom reservatsområdet inte tillåtet att

- 4.1 - skada marken,
- 4.2 - plocka blommor, gräva upp växter eller på annat sätt skada vegetationen,
- 4.3 - störa djurlivet,
- 4.4 - medföra okopplad hund,
- 4.5 - framföra motordrivet fordon annat än på därför upplåten väg,
- 4.6 - parkera utanför vägområde för allmän väg annat än på därför anvisad plats,
- 4.7 - tälta eller uppställa hus- eller släpvagn,
- 4.8 - göra upp eld annat än på därför iordningställd plats,
- 4.9 - framföra motorbåt; samt
- 4.10 - anbringa tavla plakat, affisch, inskrift eller därmed jämförlig anordning.

D Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdskungörelsen om vård och förvaltning

Syftet med vården och förvaltningen: Reservatet skall vårdas så att det värdefulla kulturlandskapet och den intressanta vegetationen i största möjliga utsträckning bevaras samtidigt som allmänheten genom lämpliga åtgärder skall beredas möjlighet till friluftsliv i detsamma.

Skötselplan: Länsstyrelsen meddelar föreskrifter till grund för vården av reservatet genom att fastställa bifogad skötselplan, bilaga 5. Planen skall gälla i högst 10 år och vid uppkommande behov revideras.

Utmärkning: Reservatet skall utmärkas i enlighet med naturvårdsverkets anvisningar.

Förvaltare: Vallebygdens naturvårdsstiftelse.

Samråd: Förvaltaren skall vid områdets vård och förvaltning samråda med markägarna och iakttaga föreskrivet samråd med Naturvårdsverket, länsstyrelsen, skötselrådet m fl,

Länsstyrelsen upphäver samtidigt sitt beslut den 7 maj 1935 angående fridlysning av Eahagen samt sitt beslut den 4 januari 1972 angående skydd för landskapsbilden såvitt rör reservatsområdet.

Länsstyrelsen vill slutligen erinra om sitt beslut den 20 juli 1972 angående fartbegränsning till 5 knop i sjöarna Flämsjön och Ämten.

Besvärshänvisning bilaga 1 (formulär nr 2 jordbruksdep).

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsstyrelsens styrelse fattat beslut har förutom föredraganden förste byråinspektören Johansson även länsrådet Norling, naturvårdsdirektören Wramner byrådirektören Ström samt företrädare för juridiska enheten lantmäterienheten och planenheten deltagit I styrelsens beslut har deltagit landshövdingen samt ledamöterna Lindberg, Davidsson Högemark. Eliasson. Gustavsson, Jansson, Wästlund Nilsson Ekered och Persson

Karl Frithiofson

Rune Johansson

